

MEGOLDÓKULCS

Kultúrtörténeti teszt

2021–2022. 1. forduló, 2. kategória

A hibás megoldásért semmilyen esetben sem jár pontlevonás – plusz pont sehol nem adható. A görög/római névváltozatok (ha van ilyen) minden esetben elfogadhatók, akárcsak Augustus különböző neveinek következetlen használata. Ha elírás vagy helyesírási hiba van a megoldásban, szintén elfogadható, ha egyértelmű a megoldás helyessége.

1. Hiányos felirat

- a) **Tizenkilenc** éves koromban a magam költségén hadsereget szerveztem, melynek segítségével a párturalomtól szorongatott államot felszabadítottam.
- b) Kétszer vonultam be ovatióval, háromszor ünnepélyes diadalmenetben, és huszonegyszer kiáltottak ki **imperatorrá**.
- c) A **Bosszuló (vagy: Ultor)** Mars templomát és a Forum Augustumot a hadizsákmányból vásárolt saját telkemen építtettem fel.
- d) A tengert megtisztítottam a kalózoztól. Azoknak a rabszolgáknak a leverése után, akik megszöktek uraiktól, és fegyvert emeltek az állam ellen, körülbelül 30 ezer foglyot adtam át uraiknak büntetés végett. Önként fogadott hűséget egész Italia, és engem jelölt ki annak a háborúnak a vezéréül, amelyben **Actium** mellett győztem. Ugyanígy hűséget fogadtak a galliai és hispaniai provinciák, Africa, Sicilia és Sardinia.
- e) A **pannóniai** törzseket, amelyeket az én principatusom előtt (ante me principem) a római nép hadserege sohasem közelített meg, Tiberius Nero révén, aki akkor mostohafiam és legatusom volt, legyőztem, a római nép hatalma alá vettem, és Illyricum határait előbbre vittem egészen a Danuvius folyó partjáig.

Minden helyes válasz 1 pont.

2. Feladó kerestetik

- a) Minden tisztos római polgár figyelmébe! Az álnok kígyó, Marcus Antonius ostrom alá vonta seregemet Mutinában. Minden segítségre szükségünk van!

Decimus Brutus

- b) Veteránok! Gyülekező! Hamarosan visszavezetlek titeket Itáliába, ahol ígéretemnek megfelelően mindannyian földet kaptok a bosszúhadjáratunk sikerre viteléért!

Octavianus

- c) Rómaiak! Ha bárki arról értesült volna, hogy a fáraó gyermekeit tettem meg örökösömül, tudja meg: e híresztelés nem más, mint politikai indíttatású aljas rágalom! Üdvözlettel Egyiptomból,

(Marcus) Antonius

- d) Közhírré tétetik! A mai napon, engedelmeskedve szenátortársaim megbízásának, a szenátus szent követésén a haza atyjának nyilvánítom Augustust. Mindenki szíve teljék meg örömmel!

(Valerius) Messala

- e) Könyörgöm, valaki segítsen! Nem csupán egyedül vagyok egy szigeten, távol otthonomtól, de atyám még a bort és minden finomságot is megvont tőlem. Ígérem, megmentőm nem fogja megbánni...

Iulia

Minden helyes válasz 1 pont.

3. Augustus kora

Horatius, Martialis, Catullus, Varus, Messala, Caesarion, Vergilius, Agrippa

- a) A rajnai legiók parancsnokaként tragikus vereséget szenvedett a teutoburgi erdőben. **Varus**
- b) Epigrammaköltő, akinek idézetében fennmaradt Augustus egy meglehetősen szabad hangvételi epigrammája. **Martialis**
- c) Bár rövid életét Egyiptomban töltötte, mégis fontos szerepe volt a Kr. e. 30-as évek római politikai csatározásaiban. **Caesarion**
- d) Többek között a szatíra műfajában alkotó költő, aki egy hegyvidéki birtokot kapott ajándékba mintegy irodalmi tevékenysége támogatásaként. **Horatius**
- e) Augustus hadvezére, aki kulcsfontosságú szerepet játszott az actiumi csata megnyerésében. **Agrippa**
- f) Nagyban hozzájárult az Augustus-korabeli irodalmi élet gazdagításához azzal, hogy maga köré gyűjtötte és támogatta a szerelmi elégia művelőit. **Messala**

Minden helyes válasz 1 pont.

4. Elfogtunk egy levelet

Fiam, **Hermész,**

arra kérlek, azonnal kelj útra, hogy féltestvéred megmentse anyátok haragja elől! Vidd őt Nüszába, add át a nimfáknak, majd ők elrejtik, nehogy ő maga (és vele a bor csodája) kárt szenvedjen!

Atyád,

Zeusz

Kedves lányom, **Artemisz,**

döbbenetes dolgot tapasztaltam: oltárom üresen maradt, az álnok királyné megfosztott a nekem kijáró tisztelettől, mert többre tartja magát nálam. S nem csupán engem sértett meg, de titeket is, ami már végképp tűrhetetlen! Még hogy hétszer annyi gyerek... Hát ilyet! Hamarosan meglátogatlak titeket, legyen gondod rá, hogy testvéred is ráérjen.

Szerető anyátok,

Létó

Atyám, **Agénór,**

szomorú hírről kell beszámolnom, drága anyám, kedves feleséged, Télephassza nemrég Thrákiában elhunyt. Most Delphoiból írok neked, ahol különös jóslatot kaptam, szóval útra kelek, hogy megtaláljam a hold jelét magán viselő tehenet.

Fiad,

Kadmosz

Királyom, **Kreón,**

utoljára kérlek, utoljára figyelmeztetlek: döntésed megbocsáthatatlan bűn az istenek ellen, s a vérrokoni kötelék szentségét is meggyalázza! Higgy nekem, a halott temetetlenül hagyása nem csak számomra elfogadhatatlan, de ha úgy döntesz, hogy ezért halnom kell, azt is elfogadom.

Unokahúgod,

Antigoné

Minden helyes válasz 1 pont.

5. Idézetek

a) Oidipusz, b) Kreón, c) Iokaszté, d) Teiresziasz, e) Iokaszté

Minden helyes válasz 1 pont.

6. Relációanalízis

- A. Az állítás és az indoklás is igaz, köztük összefüggés van
B. Az állítás és indoklás is igaz, de nincs köztük összefüggés
C. Az állítás önmagában igaz, az indoklás azonban hamis
D. Az állítás hamis, az indoklás viszont önmagában igaz
E. Az állítás és az indoklás is hamis

- I. Augustus életben hagyta Kleopátrát Actium után, mert anyai ágon rokonságban álltak.
II. A második triumvirátusban Lepidusnak a birodalom felosztásakor az afrikai tartományok jutottak, mivel Caesartól ő örökölte meg a pontifex maximusi tisztséget.
III. Augustus felgyújtatta a Capitoliumot, mert szerette volna a szenátust és a közvéleményt Egyiptom ellen hangolni.
IV. A teutoburgi vereség után Augustus hónapokon át gyászolt, mert egyetlen fia is odaveszett a csatában.
V. Maecenas komoly támogatást nyújtott jeles irodalmi szerzőknek, mert ezzel saját nevének megörökítése mellett a principátus rendszerét is nagyban támogatni tudta.

Megoldások: I. E; II. B; III. D; IV. C; V. A

Minden helyes válasz 1 pont.

7. Időzavarban

I.	III.
A. Antonius halála	I. Antigonét barlangba zárják
B. Mutina ostroma	J. Hét vezér megostromolja Thébát
C. Az Augustus név felvétele	K. Polübosz király örökbe fogad egy csecsemőt
D. Brutus és Cassius legyőzése	L. Oidipuszt eltemetik Kolónoszban
II.	Megoldás:
E. Az ifjabb Lepidus kivégzése	I. BDAC
F. A teutoburgi vereség	II. GHEF
G. Caesar meggyilkolása	III. KLJI
H. Sextus Pompeius bukása	

A helyes sorrend 2 pont, ha két szomszédos elem fel van cserélve (azaz az első esetében DBAC, BADC vagy BDCA; a második esetében HGEF, GEHF vagy GHFE; a harmadik esetében LKJI, KJLI vagy KLIJ), akkor 1 pont. Összesen 6 pont.

8. Családban marad

Augustus, Livia Drusilla, M. Antonius, M. Agrippa, Caesarion, Tiberius, Atia, Iulia

a) Feleségül vette Augustus testvérét:	Antonius
b) A vér szerinti fia római császár lett:	Atia, Livia Drusilla
c) C. Iulius Caesar vér szerinti gyermeke:	Caesarion (a Iulia megoldás szintén elfogadható)
d) Augustus örökbe fogadta:	Tiberius (az Agrippa megoldás szintén elfogadható)
e) Találj három házaspárt köztük:	Augustus és Livia, Agrippa és Iulia, Tiberius és Iulia

Minden helyes válasz 1 pont, összesen legfőbb 8 pont.